

EXPUNERE DE MOTIVE

Proiect de lege pentru instituirea anului 2026 ca anul Traian Vuia - inventator român, pionier al aviației la nivel internațional

Traian Vuia s-a născut pe data de 17 august 1872 în satul Surducu Mic, astăzi localitatea Traian Vuia din județul Timiș.

Marele său vis a fost să zboare, drept pentru care a început să efectueze calcule pentru planurile unei mașini de zbor. În anul 1902 pleacă la Paris, dorind să construiască în capitala Franței un "aeroplan-automobil". La 16 februarie 1903 a înaintat Academiei de Științe din Paris un memoriu despre "aeroplanul-automobil" pe care îl proiectase, dar proiectul său a fost respins de forul științific francez pentru că acesta din urmă considera că aparatele de zbor mai grele decât aerul nu puteau să zboare. Mai mult, aparatul conceput de Vuia avea câteva caracteristici care nu au fost înțelese, la început, de către contemporanii săi: avea o singură elice în loc de două, cum se credea că e absolut necesar, iar motorul proiectat părea de nerealizat cu mijloacele tehnice ale vremii. În ciuda acestor opreliști, sfătuit de Coriolan Brediceanu, prietenul său din liceu, Vuia și-a brevetat totuși invenția, obținând brevetul francez nr. 332.106 din 15 mai 1903.

Cu sprijinul familiei sale, care a contribuit semnificativ cu sume de bani, Traian Vuia a început construcția avionului său. La sfârșitul anului 1905 avionul era gata și a fost testat pentru prima oară. În timpul acestui test avionul a rulat pe sol o distanță destul de lungă. Acest prim test a fost urmat de altele, la care au asistat cunoscuți specialiști, ca și G. Besançon, Victor Tatin și alții.

Ziua de 18 martie 1906 va înregistra primul succes aviatic al lui Traian Vuia, precum și primul zbor din istoria omenirii cu un aparat mai greu decât aerul, care s-a ridicat de la sol prin mijloace proprii. Avionul lui Vuia era realizat dintr-un cadru de țevi de oțel, cu aripi de pânză, bombate, ceea ce îi dădea aspectul unui liliac. Motorul funcționa cu anhidridă carbonică pe post de combustibil, iar trenul de aterizare era constituit din patru roți cu pneuri. Acest prim zbor cu mijloace proprii de zbor s-a efectuat în Franța, la Montesson. Aparatul de zbor al lui Traian Vuia a pornit de pe loc cu ajutorul propriului său motor, a rulat cca 50 metri, apoi s-a desprins de la sol și a zburat 12 metri la o înălțime de 1 metru. Un

vânt lateral puternic a făcut ca aparatul să nu poată zbura mai mult, dar premiera era realizată: primul zbor mecanic din istoria omenirii fusese înfăptuit.

După primul său zbor reușit, cel din 18 martie 1906, Traian Vuia a mai efectuat și alte zboruri, în timpul celui din 19 august 1906 avionul său zburând 20 metri, la o înălțime de 2 metri și jumătate. La 17 iulie 1907 Traian Vuia a reușit să zboare cu aparatul său pe o distanță de 60 metri.

În 2026 se împlinesc 120 de ani de la primul zbor din istoria omenirii cu un aparat mai greu decât aerul, zborul lui Traian Vuia, motiv pentru care considerăm oportun să celebrăm acest eveniment.

De asemenea Traian Vuia a reprezentat o personalitate care a militat pentru Unirea Ardealului cu România, astfel că în primăvara anului 1918 a fost unul dintre inițiatorii Comitetului Național Român din Transilvania, în cadrul căruia a organizat la Paris aniversarea a șaptezeci de ani de la revoluția de la 1848.

Propunem ca anul 2026 să fie anul în care acest mare inventator român dar și reprezentant de seamă al națiunii noastre, un patriot care a contribuit la înfăptuirea României de astăzi.

Inițiatori:

Sorin-Gheorghe Șipoș, senator USR

Vlad-Ioan Șendroi, deputat USR

Parlamentul României
Senat

LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI

LEGE

**pentru instituirea anului 2026 ca Anul Traian Vuia - inventator român, pionier al aviației
la nivel internațional**

NR.	PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1	PLUSAR ANDREI		USR
2	ȚIRTEA MARIEN		PNL
3	MOLNAR ANDREI		UDMR
4	PĂDUCANU SEBASTIAN		PSD
5	BLAGA VASILE		PNL
6	GRÎNDEANU SERGIU		PSD

[illegible]